

מדיניות אכיפה בתחום רישוי עסקים

המועצה האזורית משגב משתרעת על פני כ-170,000 דונם שברובם הינם שטחים פתוחים, מוגנים מפיתוח לרבות יערות ושמורות. בשטח המועצה קיימים 35 ישובים ומספר התושבים עומד על כ-32,000.

בתחום אזור השיפוט של המועצה מצויים בין היתר שני אזורי תעסוקה ותעשייה כמפורט להלן וכן מתחמי תעסוקה קטנים יותר הנמצאים בשטחם של מספר ישובים במועצה.

1. פארק תעשייה משגב – "תרדיון"

2. אזור תעשייה "בר-לב"

סה"כ בשטח המועצה קיימים כ-280 עסקים טעוני רישוי עסקים.

מטרתו של מסמך זה להתוות את מדיניות מחלקת רישוי העסקים של המועצה בכל הקשור באכיפת חוק רישוי עסקים, תקנות וצו רישוי עסקים בשטח השיפוט של המועצה.

פיקוח ואכיפה בתחום רישוי העסקים מתבצע בהתאם למיפוי עסקים שבוצע ומתעדכן מעת לעת לאיתור עסקים טעוני רישוי שטרם החלו בהליך הסדרת רישיון העסק. סיורי פיקוח שוטפים מבוצעים על ידי וטרינר המועצה בהקשר של מזון מהחי, תברואנית המועצה ומפקח רישוי עסקים.

המסגרת הנורמטיבית

חוק רישוי עסקים, תשכ"ח - 1968 (להלן – "החוק"), ותקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות) התשס"א - 2000, הינם המסגרת העיקרית המסדירה את פעילותם של העסקים במדינת ישראל. החוק מגדיר ומחייב כל עסק המוגדר בצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי, התשע"ג – 2013) בקבלת רישיון לפתיחתו וניהולו

החוק, התקנות והצו נועדו להבטיח מספר מטרות לטובת הציבור הרחב, כאשר על כל מטרה מופקד המשרד הממשלתי האחראי בנושא כדלקמן:

- איכות נאותה של הסביבה ומניעת מפגעים ומטרדים.
- מניעת סכנות לשלום הציבור.
- בטיחות ונגישות של הנמצאים במקום העסק או בסביבתו.
- מניעת סכנות של מחלות בעלי חיים ומניעת זיהום מקורות מים.
- בריאות הציבור, לרבות תנאי תברואה נאותים.
- קיום הדינים הנוגעים לכבאות והצלה.
- קיום הדינים הנוגעים לתכנון ולבניה.

ד.ג. משגב 2017900 | טל. 04-9902312 | פקס. 04-9902391 | www.misgav.org.il

אבטליון | אשבל | אשחר | גילון | דמיידה | הר-חלוץ | הררית-יחד | חוסנייה | חרשים | טל-אל | יובלים | יודפת | יעד | כישור | כמאנה | כמון | לבון | לוטם | מורן | מורשת | מכמנים | מנוף | מעלה צביה | מצפה אבי"ב | סלאמה | עצמון (שגב) | ערב אל-נעים | פלך | צורית | קורנית | ראס אל-עין | רקפת | שורשים | שכניה | תובל | אזורי תעשייה: פארק תעשיות משגב, בר לב | מרכזי שירותים: מרכז קהילתי משגב, משגב

תכליתה של מדיניות האכיפה

1. מדיניות האכיפה מטרתה ליצור אחידות, שקיפות ושוויוניות באכיפה.
2. מדיניות אכיפה ברורה יוצרת וודאות לבעלי העסקים ולמי שמעוניין לפתוח עסק, היא מסייעת לבעלי העסקים לכלכל את צעדיהם ולפעול בהתאם לחוק.
3. מתוך הבנה כי במועצה עסקים הפועלים ללא רישיון מחד, וכי משאבי המועצה מוגבלים מאידך, נדרש לקבוע סדרי עדיפויות באכיפה.
4. סדרי העדיפויות שלהלן נקבעו בהתבסס על המטרות והתכליות העומדות בבסיסי דיני רישוי עסקים ובהתחשב בתמונת העסקים טעוני הרישוי במרחב המועצה.
5. מדיניות האכיפה מחייבת את גורמי הפיקוח, אולם על התובעת להפעיל בכל מקרה ומקרה שיקול דעת עצמאי ופרטני לפי הנחיות הפרקליטות והיועץ המשפטי לממשלה.
6. גיבוש אמות מידה ודגשים מרכזיים באכיפה במסגרת מסמך מדיניות זה יביא לטיוב עבודת האכיפה של מחלקת רישוי עסקים, ייעל את אופן השקעת המשאבים, יזרו וישפר הליכים לקבלת רישיון עסק וכן יתרום לשקיפות, לאמון הציבור במערכת אכיפה יעילה ואפקטיבית והימנעות מאכיפה סלקטיבית ובלתי שוויונית.

גיבוש סדרי עדיפויות לאכיפה בשטח המועצה על פי סוגי העסקים ובהתאם לנדרש בחוק

רשימת סדרי העדיפויות מגדירה שני סוגי עבירות הגוזרות התייחסות שונה מצד גורמי האכיפה של המועצה האזורית משגב.

הסוג הראשון הינו עבירות הנמצאות בראש סדר העדיפויות של המועצה לאכיפה, בעבירות אלו תשקיע המועצה את מרבית משאבי האכיפה העומדים לרשותה.

הסוג השני הינו עבירות אשר נמצאות בעדיפות משנית לאכיפה. בעברות הללו הוחלט להשקיע מעט משאבי אכיפה, מתוך מגמה להצליח לפנות משאבי אכיפה לעמידה בסדר העדיפות שקבעה המועצה.

העבירות שאינן מוגדרות באחת מהקבוצות הללו יזכו לטיפול שוטף בהתאם למשאבי המועצה הנותרים.

א) העסקים הנמנים על הקבוצה הראשונה – סדר עדיפות גבוה לאכיפה:

- חומרים מסוכנים, חומרים לקיחים, רעילים, רדיואקטיביים, חומרי נפץ, חומרי הדברה.
- עסק שפועל בניגוד לצו סגירה מינהלי ו/או שיפוטי.
- עסקי מזון – מסעדות, בתי קפה, בתי מאפה, מטבחים מסחריים וקונדיטוריות.
- דלק וגז ומוצריהם, לרבות תחנות תדלוק.
- אטליזים וחנויות לממכר מוצרי בשר.
- עסקי רוכלות ומרכולים.
- בריכות שחיה בשימוש מסחרי.
- מתחמי בתי אירוח (צימרים עם בריכות שחיה).
- קייטנות ואירועים המוניים
- חומרי חיטוי וניקוי.

ד.ג. משגב 2017900 | טל. 04-9902312 | פקס. 04-9902391 | www.misgav.org.il

בנוסף על האמור, תפעל המועצה לאכיפה בתיעדוף גבוה של כל עסק אשר הוגדר כבעל מסוכנות ע"י גורמי הרישוי (כיבוי אש, משרד הבריאות, המשרד לאיכות הסביבה, משרד העבודה, משטרה וכדו').

(ב) העסקים הנמנים על הקבוצה השנייה – סדר עדיפות נמוך:

- מחסנים טעונים רישיון שאינם מכילים חומרים מסוכנים או דליקים ואשר שטחם אינו עולה על 200 מ"ר.

- עסקי מלאכה זעירה מזעריים המתנהלים בתוך בתי מגורים הפזורים ביישובי המועצה ואינם גורמים למטרד לתושבים ולסביבה.

מבחינה משפטית, התביעה תפעיל שיקול דעת ביחס לכל תיק שיועבר לעיונה בשים לב למידת העניין לציבור בהגשת כתב אישום, בקיום הליך שימוע למבצע העבירה כמוגדר בדו"ח העבירה שהוגשה כנגד העבריין ובשים לב, בין היתר, לארבעה נושאים עיקריים:

מסוכנות – ככל שמדובר בעבירה אשר טומנת בחובה מסוכנות הן מצד מכירת מזון בתנאי תברואה ירודים ואי עמידה בתנאי משרד הבריאות, אי עמידה בתנאי כיבוי אש, סכנה בטיחותית, סכנה לפגיעה בערכי סביבה ובכל זה גרימת מטרד לתושבי האזור וכיוצא בזה.

היקף – ככל שמדובר בעסק בהיקף גדול יותר גובר האינטרס הציבורי בנקיטת הליך פלילי.

העדר היתכנות קבלת רישיון עסק – בעסקים להם ישנו קושי לקבל רישיון עסק, נוכח התנגדות גורמי האישור בשל מניעה חוקית או תכנונית אשר אינה ניתנת לגישור בטווח הנראה לעין.

מיקום – תינתן עדיפות לאכיפה באזורי התעשייה והתעסוקה המפורטים לעיל וכן לאכיפת עסקים הפוגעים במרקם הכפרי ובאורח חייהם של התושבים.

שימוש באפיקי אכיפה חלופיים

במסגרת סמכויות הרשות, קיימים כלי אכיפה נוספים על נקיטת הליך פלילי אשר נועדו לאפשר לרשות מתן מענה מידי ויעיל לצורך הפסקת פעילות העסק לאלתר.

(א) **צו הפסקה מנהלי:**

בהסתמך על הוראות סעיף 20 לחוק, מוסמך ראש הרשות להורות על מתן צו הפסקה מנהלי לעסק הפועל ללא רישיון בשטחי המועצה בהתקיים אחד מהתנאים הבאים:

1. אין היתכנות למתן רישיון עסק לעסק שפועל.

2. כאשר קיימת מסוכנות הנתמכת בחוות דעת והנחיה של גורם אכיפה ממשלתי.

צו הסגירה יינתן לאחר עריכת שימוע לבעל העסק בהשתתפות מנהל/ת אגף שפ"ע ואיכות הסביבה, התובע העירוני של המועצה ובמקרה הנחיה/ חוות דעת של נציג הגורם הממשלתי המאשר אשר הצביע על קיומה של מסוכנות ישתתף נציג המשרד / הרשות הממשלתית.

ראש הרשות ישקול הפעלת סמכות זו במקרים הבאים:

1. בכל מקרה בו מצביע גורם ממשלתי מאשר על קיומה של מסוכנות בהמשך פעילות העסק.

2. בכל מקרה בו נודע לרשות על פתיחת עסק חדש אשר לא קיימת היתכנות ממשית למתן רישיון עסק.

3. מקרים בהם נודע לרשות על פתיחת עסק חדש ובעליו לא פעל להגשת בקשה לרישוי, בחלוף חודשיים מיום הפתיחה כאשר מדובר בעסקי מזון ובחלוף 4 חודשים ממועד הפתיחה כאשר מדובר ביתר העסקים.

צו סגירה שיפוטי במקביל להגשת כתב אישום (סעיף 17 לחוק):

כידוע, ההליך הפלילי כולל מספר שלבים ולעיתים עלול להמשך פרק זמן ארוך אשר אך בסיומו, ניתן צו סגירה שיפוטי במסגרת גזר הדין.

על מנת למנוע ניצול זכויות הנאשם לצורך הימשכות ההליך והמשך ניהול העסק ללא רישיון בתקופת הדיון המשפטי שיתקיים, התובע ישקול הגשת בקשה לצו סגירה שיפוטי במקביל להגשת כתב האישום או לאחר הגשתו במקרים הבאים:

1. כאשר קיימת מסוכנות על פי חוות דעת והנחיה של גורם ממשלתי מאשר.

2. כאשר אין כל היתכנות לקבלת רישיון עסק.